

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
VIEŠOJO VALDYMO GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ADMINISTRACINIŲ BYLŲ TEISENOS ĮSTATYMO
(toliau - ABTĮ) NR. VIII-1029 112 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO
(toliau – Projektas)
(TAP NR. TAP-20-1838; TAIS NR. 20-10441(2))**

2020-10-30 Nr.
Vilnius

Projekto rengėja: Teisingumo ministerija

Projekto tikslai: užtikrinti tinkamą Konvencijos dėl teisės gauti informaciją, visuomenės dalyvavimo priimant sprendimus ir teisės kreiptis į teismus aplinkosaugos klausimais, kuri ratifikuota 2005 m. vasario 17 d. Tarybos sprendimu 2005/370/EB (toliau – Orhuso konvencija) 9 str. 3 d. nuostatų įgyvendinimą ir taip panaikinti Europos Sąjungos (toliau – ES) teisės pažeidimo procedūrą Nr. 2020/4026.

Dabartinė situacija: Orhuso konvencija nustato, kad „(...) kiekviena Šalis užtikrina, kad visuomenės atstovai, atitinkantys nacionaliniuose įstatymuose numatytus kriterijus, jeigu tokie yra, galėtų administracine arba teismo tvarka kreiptis dėl privačių asmenų arba valstybės institucijų, pažeidžiančių nacionalinių įstatymų nuostatas, susijusias su aplinkosauga, veiksmų ar neveikimo užginčijimo.“. Pabrėžtina, kad pagal ES Teisingumo Teismo jurisprudenciją, galimybė nacionalinėse įstatymuose numatyti ieškinio pareiškimui taikomus kriterijus, nereiškia galimybės nustatyti tokius kriterijus, kad aplinkosaugos organizacijos ar kiti pareiškėjai faktiškai negalėtų ginčyti veiksmų ar neveikimo, kuriais pažeidžiamos ES aplinkos teisės nuostatos.

Europos Komisija (toliau - EK), išanalizavusi Lietuvos teisę, padarė išvadą, kad *sąlygos kreiptis į teismą dėl aplinkos apsaugos klausimų yra labai apsunkintos tais atvejais, kai skundžiamas sprendimas yra norminis administracinis aktas*. Todėl EK laikosi nuomonės, jog Lietuva pažeidė Orhuso konvenciją ir pradėjo prieš Lietuvą ES teisės pažeidimo nagrinėjimo procedūrą Nr. 2020/4026.

Projekto esmė: Įstatymo projektu siūloma papildyti ABTĮ ir numatyti, kad *kreiptis į administracinį teismą prašydami ištirti, ar norminis administracinis aktas (ar jo dalis) atitinka įstatymą ar Vyriausybės norminį teisės aktą, turi teisę suinteresuotos visuomenės, kaip ji apibrėžta Aplinkos apsaugos įstatyme, atstovai*. Pagal šį įstatymą suinteresuota visuomenė – tai vienas arba daugiau fizinių ar juridinių asmenų, kuriems daro arba gali daryti poveikį sprendimai, veiksmai ar neveikimas aplinkos ir jos apsaugos bei gamtos išteklių naudojimo srityje arba kurie yra suinteresuoti šių sprendimų procesu. Pagal šią apibrėžtį asociacijos ir kiti viešieji juridiniai asmenys (išskyrus valstybės ar savivaldybės, jų institucijų įsteigtus juridinius asmenis), kurie įsteigti teisės aktų nustatyta tvarka ir skatina aplinkos apsaugą, visais atvejais laikomi suinteresuotais asmenimis.

Toks teisinis reguliavimas pilnai atitiks Orhuso konvencijos nuostatas.

Įstatymo įgyvendinimas papildomų biudžeto lėšų nepareikalaus.

Derinimas: projektas buvo pateiktas derinti Aplinkos ministerijai, Teisėjų tarybai, VšĮ „Aplinkos apsaugos politikos centrai“, VšĮ „Aplinkos vadybos ir audito institutui“, Aplinkosaugos informacijos centrai, VšĮ „Baltijos aplinkos forumui“, Gamtos apsaugos asociacijai „Baltijos vilkas“, Gamtos bičiulių asociacijai, VšĮ „Gamtos paveldo fondui“, Lietuvos gamtos fondui, VšĮ „DVI Darnaus vystymo iniciatyvos“, Lietuvos mėškeriojų sąjungai, Klaipėdos ekologiniams klubui „Žvejė“, Lietuvos entomologų draugijai, Lietuvos ornitologų draugijai, Šiaulių gamtos ir kultūros paveldo apsaugos klubui „Aukuras“, VšĮ „Problemų sprendimo centrai“, VšĮ „Žiedinė ekonomika“. Aplinkos ministerija pastabų projektui neturėjo. Pastabos gautos iš Teisėjų tarybos bei advokato Sauliaus Dambrausko kontoros. Kiti suinteresuoti subjektai išvadų nepateikė. Dėl pastabų į kurias neatsižvelgta teikiama derinimo pažyma.

Atitikimas Vyriausybės programai: Projektas neprieštarauja Septynioliktosios Vyriausybės programai.

Dalykinio vertinimo išvada: Siūlome rengėjams įvertinti Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pastabas projektui (2020 m. spalio 28 d. išvada Nr. NV-2938).

Siūlome Projektą teikti į **Tarpinstitucinį pasitarimą**.

Patarėjas

Audrius Kasinskas